

Universitätsbibliothek Paderborn

Decisiones Practicæ Casuum Conscientiæ Selectorum In Praxi, Et Foro Interno Quotidie Occurrentium, Omnibusque, Præsertim Ecclesiasticis, Qui Sui, Et Aliorum Curam Gerunt, Perutilium, Resolutorum

Pars Altera Decisionum Practicarum Casuum Conscientiæ Selectorum In
Praxi, Et Foro Interno Quotidie Occurrentium, Omnibusque, Præsertim
Ecclesiasticis, Qui Sui, Et Aliorum Curam Gerunt, Perutilium, Resolutorum

Leonardelli, Bonaventura

Augustæ Vindelicorum ; Græcii, 1739

Q. 1. An inita sponsalia mutuo consensu dissolvi possint sine Judicis
authoritate, etiam quando sunt juramentô firmata?

urn:nbn:de:hbz:466:1-41144

430

AD I. Q. R. quamquam non nulli, cum Jo. Andr. *c. de illis n. 1. fin. de spons. docuerint ad dissolvenda sponsalia valida* praequiri Judicis Ecclesiastici sententiam, excepto casu ingressus Religionis, & matrimonii alterius contracti.

Nihilominus dicendum est cum Antonin. *p. 3. t. 1. cap. 18. §. 1. casu 5. Host. c. 2. de spons. fi. Inn. c. si cut eod. tit. un. Sylvest. verb. sponsalia n. 10. Emm. Sà eod. verbo n. 12. Sanch. l. 1. de spons. D. 52. & D. 69. Mastr. num. 86. Bonac. de matr. D. 1. pun. 10. n. 15. Averf. Ledesm. utroque, aliisque, quando causa est manifesta, aut de causa sufficienti constat, non requiri Judicis sententiam, sed posse per se, & ex natura rei propria autoritate, & mutuo consensu puberum sponsalia dissolvi.*

Ratio est; quia omnis res per quascumque causas nascitur, per easdem dissolvitur, *C. 1. de reg. jur.* Ergo cum sponsalia ex mutuo consensu consurgant, eodem per se dissolvuntur; sicque habet praxis teste LaCroix *l. 6. p. 3. num. 213.* Dixi per se & ex natura rei, quia per accidens, v. g. ratione scandali vitandi, fieri potest, ut necessaria sit Judicis autoritas, ut rectè advertit Sanch. *l. c. uti etiam tunc, quando causa est certa de jure, vel de facto, sed occulta, & sponsalia publica; si tamen causa*

certa sit occulta, & etiam sponsalia sint occulta, posse propria autoritate dissolvi; quia cessat tunc scandalum: imò si culpa sit ita occulta, ut probari nequeat coram Judice, vacabit culpâ sponsalia publica propria autoritate dissolvere; ut docet citt. Sanch. cum Palud. & aliis; quia ex una parte petita licentia negabitur ob probationis defectum; ex altera parte recuperat innocens rem sibi debitam, quam juxta omnes fas est propria autoritate capere, quando in judicio recuperari nequit.

Idem affirmant citt. DD. de sponsalibus juramentò firmatis, casu, quo causa dissolutionis est certa, & juramentum in partis favorem præstitum est; quia juramentum dirigitur in Deum, tanquam in testem promissionis homini factæ: unde homine remittente, & condonante, etiam ipse Deus remittit; imò omni juramento, quod in favorem, & utilitatem hominis præstitum est, inest tacita hæc conditio, *nisi ab isto remittatur.* Ut notat Sanch. cum aliis. Ut tamen contracta sponsalia licitè sic dissolvantur, tria requiruntur juxta citt. Sanch. *l. c. D. 52. Palud. tr. 28. d. 1. p. 17.* & alios. Primum est, ut consensus in dissolutionem ex utraque parte sit liber, non metu, fraude, aut precibus importunis extortus; nam remissio, quæ ab invito extorquetur, ab obligatione non liberat; est enim

Nnn 3 quæ-

quædam species donationis, quæ debet esse liberalis, & libera. 2. ut remissio sit mutua; aliàs illa duntaxat pars ab obligatione libera erit, cui facta est remissio, non autem illa remittit jus sibi quæsitum. 3. Ut remissio sit partibus sufficienter nota, & utrinque acceptata. Cæterùm si unus absque justa causa petat relaxationem sponsalium, potest exigere compensationem pecuniariam; secùs si ex justa causa petat; quia tunc jus habet ad dissolvendum, nec æquum est, ut quis emat rem suam. Gob. n. 265.

43ⁱ Ad 2. Q. R. sponsalia etiam jurata dissolvi per subsequentem fornicationem, decisum est, *C. Quemadmodum de iurejur.* ubi duplex redditur ratio, 1. quia fornicatio matrimonio superveniens, ipsum dissolvit quoad thorum: ergo à fortiori dirimet sponsalia, per quæ sponsi obligantur ad matrimonium contrahendum. 2. Quia tali juramento inest tacita conditio, nisi alter peccet & fidem frangat; frangenti enim fidem, fides servanda non est, & quia ob hoc fornicans fit suspectus de fide in futurum servanda.

Ubi tamen notandum est, hanc sponsalium dissolutionem esse in solius innocentis favorem, adeoque fornicantem obligatum manere, innocentem verò ab obligatione liberum esse, ita ut si ipse velit, nocens obligatus sit ad eorum im-

pletionem. *citt. C. quemadmodum de iurejur.* & DD. communiter cum Sanch. *D. 55. n. 6.* Sot. Sylv. Covar. Laym. Wiest. Schmalzgr. quia proprium delictum non debet immunitatem præstare fornicanti, & absolutionem à contractu, & insuper quia quod favore alicujus introductum est, non debet in ejus damnum retorqueri, *l. quod favore, C. de legibus.* & DD. communiter.

An autem, si sponsa illatâ vi ab altero cognita sit, sufficiens, & justa causa sit dissolvendi sponsalia, dubium est, & controversum. Non nulli cum Tabien, *V. sponsalia, q. 9. n. 10. cas. 6.* & Armill. *eod. n. 12.* arbitrantur, sponsalia per vim ab alio sponsæ illatam, seu stuprum non dissolvi, nec esse causam sufficientem resiliendi. Rationem dant; quia oppressio violenta in conjugibus non est causa sufficiens faciendi divortii: ergo neque in sponsis dat causam resiliendi à sponsalibus: 2. Quia per hoc quòd violenter fornicationem patitur, non violat fidem; nec ideò præsumi potest periculum ejus postea in matrimonio violandæ. Nihilominus,

Oppositum tenet communis, ac probabilior sententia cum Gloss. in *C. quemadmodum 25. V. oculo de iurejur.* Abb. *ibid. n. 12.* Covar. *p. 1. de spons. c. 5. n. 2.* Sylvest. *V. sponsalia n. 10. cas. 7.* Sanch. *l. c. D. 55.*